

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool 'Het Nestkastje' te DIKKEBUS

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 20487

Instelling Vrije Basisschool 'Het Nestkastje'

Directeur Kathy BOUDRY

Adres Schietstraat 16 - 8900 DIKKEBUS

Telefoon 057-20.30.13

Fax 057-20.30.13

E-mail info@vbsdikkebus.be

Website www.hetnestkastje.be

Bestuur van de instelling V.K.O. Dikkebus

Adres Schietstraat 16 - 8900 IEPER

Scholengemeenschap Ieper-Rand-Heuvelland

Adres Bollemeersstraat 12 - 8906 ELVERDINGE

CLB Vrij CLB Ieper

Adres Bukkersstraat 38 - 8900 IEPER

Dagen van het doorlichtingsbezoek 01-02-2016, 02-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 02-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 19-02-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hendrik D'HULSTER

Teamleden Johan LAMOTE, Tom SEYNHAEVE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	15
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	15
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	15
3.1.1.9 Lager onderwijs: ICT.....	17
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Deskundigheidsbevordering	21
4.2 Evaluatiepraktijk	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
6.3 Wat moet de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool 'Het Nestkastje' in Dikkebus, een landelijke deelgemeente van Ieper. Het leerlingenaantal is de voorbije schooljaren vrij constant. De school krijgt van de overheid het minimum aantal extra lestijden op basis van de leerlingenkenmerken. De kleuterafdeling bestaat uit drie groepen. Het team wil de lagere schoolkinderen zoveel als mogelijk groeperen in zuivere jaarklassen. Dat kan ze voor het eerste en vierde leerjaar. De andere leerlingen zijn per leeftijd gegroepeerd voor wiskunde en voor enkele domeinen van Nederlands. Voor de andere lessen worden er combinatieklassen met verschillende leeftijdsgroepen gevormd. Daardoor hebben enkele leerkrachten opdrachten in verschillende klassen. De directeur heeft zeven jaar ervaring in het ambt en heeft een bijkomende opdracht van vier lestijden. In haar oordeel houdt de inspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 25 januari 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus van deze doorlichting. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het team om voor dezelfde leergebieden de eindtermen te bereiken. Ze ging na of het team van de lagere afdeling voldoende inspanningen levert om de ICT-eindtermen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten voor de leergebieden Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De onderwijsinspectie oordeelt dat de inspanningen in de lagere afdeling om de ICT-eindtermen na te streven onvoldoende zijn.

Het onderwijsaanbod in de kleuterafdeling beantwoordt aan de visie en de doelen van de leerplannen en het bronnenboek van de onderwijskoepel. Sommige kleuteronderwijzers gaan na of hun ontwikkelingsaanbod volledig is. De kwaliteit van de voorbereidingen van het ontwikkelingsaanbod is verschillend. Alle domeinen van de onderzochte leergebieden komen in alle groepen voldoende in het aanbod voor. Het kleuterteam biedt een brede vorming aan binnen een positief en stimulerend klasklimaat. De klasinrichtingen met meestal gezellige speelwerkplekken ondersteunen dat. De kleuteronderwijzers besteden veel aandacht aan de voorbereiding van het leesproces. Ze stimuleren een positieve leescultuur en hebben een bewuste aandacht voor de doelen die het welbevinden en het samenleven verhogen. Ze nemen weinig initiatief om de woordenschatontwikkeling te bevorderen. Kleuters krijgen kansen om ontdekkend, experimenterend en zelfstandig te ontwikkelen. De kleuteronderwijzers observeren de kinderen op verschillende aspecten van de ontwikkeling. Op basis van deze gegevens bieden ze vanuit een spontane zorggevoeligheid een brede basiszorg aan. De zorginterventies die meer een langere termijn bestrijken, zijn weinig planmatig.

In de lagere afdeling voldoet het onderwijsaanbod voor Nederlands om de onderwijsdoelen te bereiken. Hoewel er in de meeste klassen veel aandacht is voor spellingsonderwijs, is er toch een voldoende evenwichtig aanbod van de andere domeinen. De onderwijzers streven de toepassing van de aangeleerde mondelinge en schriftelijke vaardigheden in verschillende contexten na. Ze bieden de leerlingen een brede

vorming aan. Zo zijn er waardevolle acties om de leesbevordering en het leesplezier te stimuleren. De evaluaties voor de semesterproeven sluiten aan bij de leerplandoelen.

Binnen de basiszorg zijn er vooral remediërende acties op kortetermijndoelen. De voorbereiding op het zorgoverleg verloopt gestructureerd. De uitvoering van de zorginterventies op langere termijn vertoont weinig planmatigheid. Het team houdt te weinig rekening met signalen uit externe betrouwbare proeven om hun onderwijsaanbod en -aanpak bij te sturen.

De onderwijzers van de lagere afdeling integreren de realisatie van de eindtermen mens en maatschappij en wetenschappen en techniek binnen het aanbod van wereldoriëntatie. Ze bieden vooral doelen aan uit de domeinen van het leergebied mens en maatschappij. Een onderwijsleerpakket ondersteunt hen daarin. Er zijn goede inspanningen om de kinderen in contact te brengen met maatschappelijke thema's en om hun engagement daarvoor te stimuleren. De realisatie van de doelen uit het leergebied wetenschappen en techniek is nipt voldoende omdat ze de leerinhouden van het onderwijsleerpakket vrij strikt volgen. De onderwijskundige aanpak kan nog meer aansluiten bij de visie om aan kinderen onderzoekende vaardigheden en het technisch probleemoplossend proces aan te leren. Er is enige voorzichtigheid om kinderen op een meer actieve en zelfstandige wijze de leerinhouden te laten verwerven. De onderwijstijd is voor beide leergebieden net voldoende.

De inspanningen om de ICT-eindtermen in de lagere afdeling na te streven, voldoen niet. Het onderwijsaanbod is daarvoor te minimaal. Meerdere leerkrachten integreren te weinig de ICT-mogelijkheden in hun klaspraktijk. Vijf van de acht eindtermen worden over de hele schoolloopbaan van de kinderen onvoldoende in gradatie nagestreefd.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen maakt duidelijk dat de deskundigheidsbevordering gebaseerd is op een behoeftenonderzoek waarna het schoolteam werkpunten vooropstelt. Het beleidsteam spreidt de vormingsinitiatieven over meerdere schooljaren uit. Het kan de doelstelling van elke prioriteit bij aanvang van het proces nog beter concretiseren. De doelen van de evaluatiepraktijk verschillen voor beide afdelingen. Voor de kleuteronderwijzers dienen de verschillende evaluaties vooral om zorginterventies te ondersteunen. De leerkrachten van de lagere afdeling beschouwen de evaluaties vooral om de ouders te informeren over de leerprestaties. Positieve tendensen in het evaluatiebeleid zijn de inspanningen om afspraken te maken voor moeilijker meetbare doelen en om de semesterproeven te koppelen aan leerplandoelen.

De directeur betreft de teamleden in het schoolbeleid. Ze heeft veel aandacht voor het welbevinden van leerkrachten en leerlingen. Ze is sterk betrokken op de schoolontwikkeling en neemt zelf veel schooltaken op zich zodat leerkrachten zich vooral kunnen focussen op hun klaspraktijk. Het schoolteam analyseert te weinig de resultaten van betrouwbare en genormeerde toetsen. Ze wendt deze belangrijke informatie niet aan om de eigen kwaliteit van het onderwijs bij te sturen.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) resulteert in een gunstig advies. Het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en de overige regelgeving toont aan dat de school de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie heeft geloof in het schoolteam dat zij het tekort in het erkenningsonderzoek van de lagere afdeling met succes zal wegwerken. Het verantwoordelijkheidsgevoel van de teamleden en hun sterke schoolbetrokkenheid zijn daarvoor belangrijke indicaties.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het onderwijs sluit aan bij de visie en de ontwikkelingsinhouden van de referentiedocumenten. De activiteiten streven doelen na uit alle domeinen van het leergebied. De kleuters krijgen een brede vorming binnen een positief stimulerend klasklimaat. De kleuteronderwijzers hebben voldoende evaluatiegegevens om de zorginterventies te ondersteunen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. Het ontwikkelingsaanbod sluit aan bij de leefwereld van de kinderen. De kleuters krijgen kansen om de inhouden mee te bepalen. Het aanbod is gericht op alle domeinen van het leergebied met een bijzondere aandacht voor het domein 'mens'.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. De kleuters krijgen voldoende kansen om te ontdekken en te experimenteren.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek

Curriculum	De kleuteronderwijzers streven ernaar om hun onderwijs te plannen en aan te bieden volgens de visie van een bronnenboek van het eigen net. Ze beschikken over bijkomende pakketten die ze vooral als inspirerend materiaal gebruiken. Er zijn sterke verschillen in de intensiteit en de kwaliteit van die voorbereidingen. Een goed praktijkvoorbeeld is de uitwerking van het belangstellingscentrum met een webschema en met inbreng van de kleuters. De activiteiten zijn er geordend volgens de verschillende ervaringsituaties. Alle kleuteronderwijzers noteren in hun agenda doelen uit de ontwikkelingslijn van het bronnenboek en uit de leerplannen. Enkele klasleerkrachten schrijven die doelen volledig uit zodat zij bij de aanvang van de activiteit het na te streven doel voor ogen hebben. Een andere klasleerkracht noteert enkel een cijfercode die weinig duidelijkheid verschaft over het na te streven doel. De beslissing om leerplandoelen op te nemen in de voorbereidende documenten is vooral ingegeven vanuit een vermeend idee dat dit verplicht is door de overheid. De aandacht voor een doelgericht ontwikkelingsaanbod blijkt ook uit de hoeken- en activiteitenfiches. Sommige kleuteronderwijzers gaan sporadisch na of ze de volledigheid van het doelenpakket voor hun leeftijdsgroep nastreven. Er is evenwel geen continue en systematische aandacht daarvoor in het kleuterteam. Er zijn verschillen in de mate waarbij de kleuteronderwijzers bewust een gedifferentieerde doelenselectie volgens het ontwikkelingsniveau van de kleuters opnemen in hun planningsdocumenten.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De kleuteronderwijzers streven door gevarieerde opdrachten en werkvormen een evenwichtig taalonderwijs na waarbij alle domeinen van het leergebied aan bod komen. Spreek- en luisteractiviteiten komen als vanzelfsprekend in gevarieerde groeperingsvormen aan bod. Ze worden ondersteund door vertelplaten, een klaspop, boeken en materialen gelinkt aan het lopende thema. Het team spant zich in om de ontluikende geletterdheid en het functioneel lezen en schrijven doelgericht te ontwikkelen. De kleuteronderwijzers ondersteunen de ontwikkeling van het fonemisch bewustzijn en het leesonderwijs tijdens kring- en hoekenactiviteiten. Het pictogramgebruik bevordert het symboolbewustzijn. In alle klassen is er een boekenhoek om de leesbevordering te ondersteunen. De kwaliteit van de lees- en luisterhoek is verschillend van klas tot klas. Er zijn voldoende activiteiten om het technisch aspect van schrijven te ontwikkelen.

De activiteiten ondersteunen de ontwikkeling van verschillende domeinen van de leergebieden mens en maatschappij en wetenschap en techniek. Er zijn voldoende ervaringsituaties om kinderen te laten functioneren in groep. De tijdsinitiatie wordt onder andere ondersteund door het gebruik van kalenders en plannings. Binnen het domein ruimte zijn er meerdere activiteiten die de doelen voor oriëntatie en ordening nastreven. Opmerkelijk is de aandacht voor de ontwikkelingsdoelen uit het domein 'mens'. Er gaat veel aandacht naar het emotioneel welzijn van de individuele kleuter, maar ook naar de omgang met anderen en het samenleven in groep. Er is een bewuste aandacht voor doelen uit het domein techniek. Het accent ligt er op het experimenteren met materialen. Kinderen leren er werken met stappenplannen. Het

materialenaanbod en de hoekeninrichting is daarvoor niet in alle klassen even kwaliteitsvol.

De belangstellingscentra sluiten aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. De verkenning van de omliggende wereld gebeurt voornamelijk in de klas. De kleuteronderwijzers verrijken de klasinrichting met materialen die in relatie staan tot het thema. Er is daarvoor een goed praktijkvoorbeeld op school aanwezig.

De verticale samenhang van het ontwikkelingsaanbod blijkt onder andere uit de selectie van een passende fase per leeftijdsgroep uit de ontwikkelingslijnen van het referentiedocument en uit de lijst met leerplandoelen geordend per leeftijd. Het statisch gebruik van die leerplanordening beperkt de kansen om het ontwikkelingsaanbod te laten aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling. De thematische benadering zorgt voor voldoende horizontale samenhang. De afspraken over de kleutergroepen heen zijn beperkt tot het doorgeven van de inhoudelijke focus per belangstellingscentrum. Sommige kleuteronderwijzers hebben recent voor enkele thema's een na te streven woordenschatlijst opgemaakt. Op afdelingsniveau ontbreekt het aan een visie en afspraken om de continuïteit en gradatie van de woordenschatontwikkeling in verschillende contexten te stimuleren.

De kleuteronderwijzers streven een brede en harmonische vorming en een positief zelfbeeld bij de kinderen na. In alle klassen kunnen kinderen initiatief nemen. Zij zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van taken en ze krijgen aanzetten om materialen op te ruimen en op de juiste plaats op te bergen. De kleuteronderwijzers moedigen de kinderen aan om een taak te voltooien. De kinderen mogen uit een activiteitenaanbod kiezen en ze worden gestimuleerd om zich voor een bepaalde tijd aan hun keuzes te houden. De kleuters kunnen ontwikkelen in lokalen die gezellig zijn ingericht met afgescheiden speelwerkplekken.

De kleuters krijgen in de meeste groepen voldoende kansen om actief te ontwikkelen. De kleuteronderwijzers bieden er ontwikkelingskansen aan tijdens activiteiten binnen de ervaringsituaties explorerend beleven en zelfstandig spelen. Door het activiteiten- en materialenaanbod in de speelwerkplekken kunnen kleuters er op een actieve wijze omgaan met taal. Het denkproces krijgt soms ondersteuning door het aanbod van werkschema's en stappenplannen. Daartegenover staat een onderwijspraktijk waar de taalverwerving eerder op een passieve wijze gebeurt tijdens het ontwikkelingsondersteunend leren in de kring. De activiteiten in de hoeken zijn dan eerder gericht op verwerking en op spel en fantasie. De hoekenverrijking met uitlokkend en ontwikkelingsrijk materiaal dat kansen biedt tot zelfstandig ontwikkelen en experimenteren, is verschillend over de groepen heen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De minimale materialen om de ontwikkelingsdoelen na te streven zijn aanwezig. In de meeste klassen is het materialenaanbod hedendaags en divers. Het biedt voldoende kansen tot de creatie van een krachtige leeromgeving. De kleuteronderwijzers waarderen de financiële inspanningen van het beleid voor de aankoop van ontwikkelingsmaterialen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kleuteronderwijzers volgen regelmatig de ontwikkeling van de kleuters op en hanteren daarvoor verschillende evaluatievormen. Ze noteren opvallende vaststellingen in een observatieschrift. De hoeveelheid notities en de diepgang ervan zijn sterk verschillend tussen de kleuteronderwijzers. Soms hebben de observaties een relatie met het nagestreefde doel van de activiteit. Bij anderen ontbreekt die doelengerichtheid. Die verzamelde gegevens dienen vooral om de zorginitiatieven te ondersteunen en om het kleutervolgsysteem tweemaal per jaar in te vullen. De kleuteronderwijzers beoordelen in dat instrument de taalontwikkeling en enkele aspecten van de domeinen mens, maatschappij en tijd. Er zijn geen duidelijke afspraken over het verwachte ontwikkelingspeil per leeftijdsgroep en over de normering van de kleurencodes. Daarnaast is er ook een specifieke taal- en een schoolrijheidstest.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	De kleuteronderwijzers nemen vele waardevolle initiatieven om te communiceren met de ouders. Die communicatie gaat enerzijds over de ontwikkelingsinhouden en de lopende thema's en anderzijds over het ontwikkelingsniveau van de kleuters.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Door de vele informele en formele overlegmomenten en het kleutervolgsysteem is er een uitgebreide beeldvorming van de kleuters. De kleuteronderwijzers verzorgen de opbouw van de activiteiten waarbij ze vanuit een spontane zorggevoeligheid een preventieve basiszorg aanbieden. Ze zorgen voor activiteiten die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kinderen van eenzelfde leeftijd. De differentiatie in opdrachten, materialen en moeilijkheid vindt vooral plaats tijdens de verwerkingsopdrachten na de kringfase. De leerkrachten kennen de ontwikkelingsproblemen van hun kleuters. Ze begeleiden de risicokleuters tijdens de verwerkingsopdrachten of het vrij spel. De basiszorg bestaat vooral uit het herhalen van een opdracht of het individueel begeleiden bij een techniek of een vaardigheid. In de fase van de verhoogde zorg gaan remediërende activiteiten voor sommige kleuters vooral door tijdens het vrij spel of in de wekelijkse lestijd als een ambulante leerkracht de klas overneemt. Dan krijgen kleuters een aanbod om sommige vaststellingen uit de voorbije dagen te remediëren. De overlegmomenten dienen vooral om informatie uit te wisselen, maar leiden nog niet tot de uitwerking van een langetermijnplanning voor de ondersteuning van kinderen met een specifieke zorgvraag. De samenwerking met externe zorgverstrekkers verloopt vlot.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied Nederlands. Het onderwijsleeraanbod is conform aan het leerplan en is gradueel opgebouwd. Het biedt de domeinen van het leergebied voldoende evenwichtig aan. Het onderwijs draagt bij tot een brede vorming. De evaluatiepraktijk is evenwichtig. Er zijn kwaliteitsvolle acties binnen de basiszorg.

Curriculum	Het leerstofaanbod voldoet om de eindtermen te bereiken. Het team gebruikt
Onderwijsaanbod	daarvoor vanaf het tweede leerjaar eenzelfde onderwijsleerpakket. De
<i>Referentiekader</i>	onderwijzers vullen het aanbod aan met een afzonderlijk pakket voor spelling.
<i>Planning</i>	Ze raadplegen nog nauwelijks het leerplan en gaan ervan uit dat het
<i>Evenwichtig en volledig</i>	onderwijsleerpakket voldoende dekkend is voor het geheel van de
<i>Samenhang</i>	leerplandoelen. Ze bieden het onderwijsaanbod aan op basis van een vrij strikte
<i>Brede harmonische vorming</i>	opvolging van de planning van het onderwijsleerpakket.
<i>Actief leren</i>	

De verschillende domeinen komen evenwichtig voor in het leerstofaanbod. De leerkrachten gaan ervan uit dat de eindtermen strategieën en (inter)culturele gerichtheid geïntegreerd zijn in het leerstofaanbod. Binnen het totale aanbod gaat er veel aandacht naar het spellingonderwijs. Dat belet niet dat er nog een voldoende aanbod is voor de versterking van de mondelinge vaardigheden, het technisch en begrijpend lezen en de leerplandoelen van taalbeschouwing. De aandacht voor het realiseren van de leerplandoelen voor creatief en productief schrijven is voldoende.

Het onderwijs vertoont voldoende samenhang. Door het gebruik van een identiek onderwijsleerpakket in alle jaarklassen streven de leerkrachten de verticale samenhang van de leerinhouden en de continuïteit in de didactiek na. De leerinhouden van de domeinen luisteren, spreken en creatief schrijven zijn in de combinatieklassen voor beide leeftijdsgroepen gelijk. Het thematisch aanbod zorgt binnen het leergebied voor voldoende horizontale samenhang. Daarentegen is in sommige klassen het onderwijsaanbod voor Nederlands verdeeld over meerdere onderwijzers. Daardoor is die horizontale samenhang verstoord, doordat de domeinen er eerder geïsoleerd worden aangeboden. Sommige leerinhouden van muzische vorming en soms ook van het leergebied mens en maatschappij hebben een relatie met doelen uit het leerplan Nederlands.

Het aanbod en de toegepaste methodieken zorgen voor een brede en harmonische vorming. De contexten en leerinhouden komen vooral uit het onderwijsleerpakket. Wanneer die meer aansluiten bij de beleavingswereld van de kinderen, zoals bij extra-murosactiviteiten, verhoogt de functionaliteit van het onderwijs. De kinderen krijgen kansen om culturele voorstellingen bij te wonen of deel te nemen aan initiatieven waarbij ze hun vaardigheden van het Nederlands kunnen toepassen. Dat kunnen ze ook tijdens meerdere schoolprojecten in functie van taalbeleving waarbij een beroep wordt gedaan op hun mondelinge, schriftelijke en muzische vaardigheden. De onderwijzers spannen zich in om het leesplezier en de leesbevordering te verhogen. Het boekenaanbod is hedendaags.

De samenwerking met de stadsbibliotheek versterkt de aandacht voor een positieve leescultuur.

De onderwijzers wenden een onderwijsmethodiek aan die het mogelijk maakt om sommige leergebiedoverschrijdende doelen na te streven, weliswaar vaak onbewust. De eindtermen leren leren die handelen over werkhoudingen, zelfsturing en het gebruik van strategieën krijgen kansen in de lessen Nederlands. De eindtermen sociale vaardigheden worden onder andere tijdens het partner- en groepswerk nagestreefd. Het spontaan en geïntegreerd toepassen van ICT-vaardigheden is zwak uitgebouwd.

De onderwijzers bieden een gestructureerd lesverloop aan. Meestal start de les met een klassikale fase waarna er een verwerkingsopdracht volgt. Er is enige terughoudendheid in het aanbod van werk- en groeperingsvormen waarbij ze kinderen stimuleren om leerinhouden meer zelfstandig te laten verwerven. Ook in de extrataken en in het hoeken- of contractwerk zijn er daarvoor weinig initiatieven.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het schoolteam beschikt over de nodige onderwijsleermiddelen om de eindtermen te bereiken. Alle materialen van het onderwijsleerpakket van het eerste leerjaar en dat vanaf het tweede leerjaar zijn aanwezig. De digitale borden ondersteunen het lesverloop en bieden kansen om leerinhouden te illustreren. De computers worden meestal enkel gebruikt om de leerstof in te oefenen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief Leerlingvolgsysteem

De meeste leerkrachten gaan na of de leerlingen het lesdoel bereiken door het leerlingenwerk na te zien. Bijna alle leerkrachten corrigeren het leerlingenwerk stipt en nauwgezet. Er zijn verschillen in de wijze van feedback. Soms is die neutraal. Anderen noteren een meer kwalitatieve beoordeling.

De evaluatie van een groter leerstofgeheel gebeurt vooral met maand- en semestertoetsen. De onderwijzers gebruiken voor de maandtoetsen de suggesties uit het onderwijsleerpakket en passen die soms aan of breiden ze uit. De directeur maakt voor alle klassen semestertoetsen op voor de domeinen begrijpend lezen, spelling, creatief schrijven en taalbeschouwing. De klasleerkrachten zijn van oordeel dat deze evaluaties gelinkt zijn aan de leerplandoelen, maar hebben wel geen zicht op de werkelijk geëvalueerde doelen. De onderwijzers evalueren de spreekvaardigheid met criteria uit het onderwijsleerpakket. Ze passen de evaluaties aan voor kinderen met leesstoornissen.

De leerkrachten nemen periodiek in alle klassen gestandaardiseerde testen af van technisch lezen en spelling. De resultaten vullen de beeldvorming van de kinderen aan.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De gegevensverzameling over de vorderingen van de kinderen en de gesprekken tijdens het zorgoverleg spitsen zich vooral toe op spelling en aspecten van lezen. Resultaten voor andere domeinen komen eerder voor als die sterk afwijken van de verwachtingen.

De leerkrachten laten zich vooral door het onderwijsleerpakket inspireren voor initiatieven voor de brede basiszorg. Ze volgen de voorstellen voor gedifferentieerde opdrachten uit de werkboeken. Vooral tempodifferentiatie komt veelvuldig voor. De meeste onderwijzers wenden in hun didactisch handelen vormen van verlengde instructie aan. Het leerstofaanbod is doorgaans voor alle leerlingen identiek. Er is geen eenduidigheid in het gebruik van het ondersteunend materiaal van het onderwijsleerpakket met remediërende en uitbreidingsopdrachten. Sommige onderwijzers integreren specifieke en individuele remediërende opdrachten in het hoeken- of contractwerk of de extra taken.

De uren voor de inschakeling van een zorgleerkracht zijn beperkt. Deze leerkracht neemt in sommige klassen voor één lestijd per week de groep over om de kans te bieden aan de klasleerkracht verhoogde zorginitiatieven te ontwikkelen. Vooral remediërende opdrachten komen voor op leerproblemen die in de loop van de voorbije lessen zijn geobserveerd. Het gaat bijna uitsluitend over spelling en technische leesvaardigheid. De school organiseert niveaulezen om de leesteknik te stimuleren. De directeur ondersteunt in haar lesopdracht kinderen die een laag leesniveau halen.

Er is periodiek overleg over de kinderen. De voorbereiding ervan is gestructureerd. De hulpverlening die daarop volgt mist in veel gevallen nog planmatigheid op lange termijn. Dit zowel op het niveau van de voorbereiding als op het niveau van de uitvoering.

Voor enkele kinderen met leer- en leesstoornissen zijn er aangepaste maatregelen. Specifieke software ondersteunt de initiatieven. Er is een goede samenwerking met externe hulpverleners en met de CLB-medewerker.

Kwaliteitszorg

Het leerkrachtenteam analyseert op schoolniveau te weinig de resultaten van de testen van het leerlingenvolgsysteem en van de koepeltoetsen voor het vierde en zesde leerjaar. Nochtans geven deze valide en betrouwbare testen en toetsen voor meerdere opeenvolgende schooljaren duidelijke signalen dat de output niet beantwoordt aan de verwachtingen. De acties voor de onderwijspraktijk op basis van deze outputgegevens zijn onbestaand.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate. Het onderwijsleeraanbod is dekkend voor het realiseren van het leerplan en vertoont verticale samenhang en continuïteit. Alle domeinen komen er voldoende en evenwichtig in voor. Er zijn diverse initiatieven die bijdragen tot een brede vorming.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is voldoende voor het realiseren van de leerplandoelen.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Het leerkrachtenteam biedt de leerplandoelen en de eindtermen voor beide
Onderwijsaanbod	leergebieden geïntegreerd aan binnen 'wereldoriëntatie'. Daarvoor gebruiken
<i>Referentiekader</i>	de onderwijzers een uniform onderwijsleerpakket met tweewekelijkse
<i>Planning</i>	tijdschriften en cursorische lesfiches. Ze gaan ervan uit dat het totaal van dit
<i>Evenwichtig en volledig</i>	onderwijsleeraanbod voldoende is om de eindtermen te realiseren. Recent
<i>Samenhang</i>	namen meerdere teamleden het initiatief om een doelenrooster in te vullen om
<i>Brede harmonische vorming</i>	zo de volledigheid van het aanbod te onderzoeken. Er zijn nog weinig
<i>Actief leren</i>	bijstellingen op basis van dat onderzoek. Het leerkrachtenteam volgt de
	planning van het onderwijsleerpakket vrij nauwgezet op. Soms vervangen ze
	thema's door een eigen aanbod. Ze kunnen dit verantwoorden en aantonen dat
	de doelenrealisatie daardoor niet in het gedrang komt. Jaarlijks werkt de school
	drie gemeenschappelijke thema's voor de kleuter- en lagere afdeling uit. De
	studie van de visie op beide leergebieden was in het verleden wel minimaal.

Alle domeinen komen in voldoende mate aan bod. Meerdere doelen van vooral de domeinen 'mens' en 'maatschappij' komen ook in andere leergebieden voor. De verkeerseducatie binnen het domein ruimte komt vooral aan bod tijdens de jaarlijkse verkeersweek. De realisatie van de doelen voor het leergebied wetenschappen en techniek is beperkt tot het aanbod van het onderwijsleerpakket. De aandacht voor dat leergebied is weinig merkbaar in de schoolcultuur. Doordat allen zich strikt houden aan de planning van de lessenreeksen per jaarklas is er voldoende verticale samenhang.

Het onderwijs is werkelijkheidsgericht, maar kan nog sterker nagestreefd worden. De leerkrachten betrekken en verkennen soms de onmiddellijke omgeving en gebruiken illustraties of materialen die een relatie hebben met de plaatselijke gemeenschap. De ondersteuning van de didactische wanden en de kwaliteit ervan vertonen een wisselend beeld tussen de klassen. De onderwijzers bespreken sporadisch de actualiteit. De school gaat wel in op initiatieven om de maatschappelijke betrokkenheid van de kinderen te verhogen. Er zijn bewuste inspanningen om op school- en klasniveau vaardigheden en attitudes te ontwikkelen in de gezondheids- en milieueducatie.

Tijdens de lessen en activiteiten worden verschillende doelen van leren leren en sociale vaardigheden en in veel mindere mate van ICT nagestreefd

Er zijn verschillen in het leerkrachtengedrag om het actief leren te bevorderen. In enkele klassen overweegt het leerkrachtgestuurd onderwijs met gesloten vragen en een verwerking in de tijdschriften voor de leerlingen. Meerdere onderwijzers zijn nog zoekend hoe ze de leerlingen meer kansen kunnen geven tot het zelfstandig realiseren van de doelen. Vooral binnen het leergebied wetenschappen en techniek is de onderwijsdidactiek minimaal gefocust op het probleemstellend onderwijs. De onderwijzers stimuleren weinig de onderzoekende en explorerende vaardigheden. De visie van de lessen techniek sluit niet altijd aan bij de achtergrond van de eindtermen waarbij er vooral aandacht dient te zijn voor het ontwikkelen van technische processen en systemen met werkelijkheidsgerichte toepassingen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De analyse van de klasagenda's toont aan dat in de meeste klassen de effectieve onderwijstijd net voldoende is. In enkele klassen is de programmering van lessen wereldoriëntatie op weekbasis juist op of onder de minimumgrens van het voorstel van het eigen net om te voldoen aan de noodzakelijke onderwijstijd. Regelmatig vervangen de onderwijzers deze lessen door andere activiteiten.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Niet alle noodzakelijke leermiddelen volgens het leerplan zijn aanwezig om de eindtermen te bereiken. Zo zijn er te weinig kompassen en is het atlaseenaanbod beperkt. Het gebruik van digitale borden laat toe om verschillende mediatoepassingen te integreren in de lessen. In meerdere groepen is het dynamisch gebruik en de aanschouwelijkheid van de tijd- en ruimtekaders beperkt.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief

Alle onderwijzers gebruiken vooral de methodegebonden toetsen om de leerinhouden te evalueren en vullen die soms aan. De analyse toont aan de onderwijzers in de toegevoegde items vooral focussen op reproduceerbare kennis en in mindere mate op vaardigheden. De meeste leerkrachten hebben geen zicht hoe ze de attitudes kunnen evalueren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Zorg

De leerkrachten spannen zich in om een positief klasklimaat te creëren. De leerlingen en leerkrachten gaan in een veilige leeromgeving respectvol met elkaar om. De lessen kennen een ordelijk verloop. Dit zijn belangrijke voorwaarden voor de preventieve basiszorg. De differentiatie is beperkt. De leerdoelen en –inhouden zijn voor alle leerlingen van de klas identiek. Er wordt soms ingegaan op de verschillen in interesses van de kinderen.

3.1.1.9 Lager onderwijs: ICT

Voldoet niet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT in onvoldoende mate na. In de meeste klassen komen te weinig geïntegreerde activiteiten aan bod die bijdragen tot de ontwikkeling van de digitale geletterdheid. De onderwijspraktijk vertoont te weinig gradatie en continuïteit. De aangewende onderwijstijd om de eindtermen met diepgang na te streven is te minimaal.

Curriculum	Het schoolteam ontwikkelde een 'Praktijkboek eindtermen ICT' als
Onderwijsaanbod	ondersteuning om de verschillende eindtermen na te streven. Deze planning is
<i>Referentiekader</i>	vooral een opsomming van mogelijke activiteiten per eindterm. Er is een
<i>Planning</i>	afpraak dat de leerkrachten uit dat pakket twee activiteiten per eindterm
<i>Evenwichtig en volledig</i>	tijdens de hele lagere schoolloopbaan moeten aanbieden. Deze opdrachten zijn
<i>Samenhang</i>	verdeeld over de verschillende leerjaren. De planning van deze activiteiten
	vertoont te weinig gradatie en continuïteit. Daarenboven is in sommige klassen
	het intentionele ICT-aanbod bijna uitsluitend beperkt tot de verplichte twee
	opdrachten. De directeur nam daardoor recent een bijkomend initiatief om
	voor de oudste leerlingen een les tekstverwerking aan te bieden. De frequentie
	van de opdrachten per eindterm zijn te minimaal om ze in voldoende mate en
	met diepgang na te streven. Om dit te illustreren komt er bijvoorbeeld een
	opdracht over de eindterm 'communiceren' voor in het tweede en vierde
	leerjaar en is er geen verdere opvolging daarvan in de volgende leerjaren.

Er zijn in het team sterke verschillen in de mate waarin de onderwijzers de computer geïntegreerd aanwenden in het onderwijsleerproces. Vooral bij de oudste leerlingen is dat minimaal. De onderwijzers gebruiken de beschikbare computers in klas hoofdzakelijk om de geziene leerstof individueel of per twee in te oefenen. Er zijn op schoolniveau te weinig bewuste oefeningen en opdrachten om de volgende eindtermen na te streven: zelfstandig leren in een door ICT ondersteunde omgeving, ICT gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven, met behulp van ICT digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren, ICT gebruiken om informatie voor te stellen aan anderen en ICT gebruiken om te communiceren.

Het vernieuwde leerplan mediaopvoeding (waarin de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT zijn opgenomen) is geïntroduceerd maar niet verder geïmplementeerd. Uit de gesprekken blijkt dat de meeste leerkrachten weinig zicht hebben op hoe ze ICT (naast inoefenen van leerstof) op een functionele manier kunnen integreren in hun klaspraktijk.

Materieel beheer	De school beschikt over een behoorlijk goed uitgeruste computerklas waar alle
Uitrusting	leerlingen van een klas minstens in partnerwerk over een computer kunnen
<i>Leermiddelen</i>	beschikken. Deze wordt niet door alle leerkrachten regelmatig gebruikt.

In elke klas zijn ook minstens twee computers aanwezig en de school beschikt tevens over twee tablets.

Evaluatie	Het leerkrachtenteam maakte een afspraak om in elke leerlingengroep twee
Evaluatiepraktijk	opdrachten per schooljaar te evalueren. De beoordeling daarvan is beperkt tot
<i>Evenwichtig en representatief</i>	een kwalitatieve uitspraak met een gradatie van uitstekend tot onvoldoende.

Begeleiding	In de meeste klassen krijgen de leerlingen af en toe kansen om de
Leerbegeleiding	basisvaardigheden in te oefenen en te automatiseren. De kinderen met
<i>Beeldvorming</i>	leesstoornissen worden ondersteund door specifieke software.
<i>Zorg</i>	De onderwijzers zetten ICT onvoldoende in om te differentiëren, te remediëren of oefenstof op maat aan te bieden.
	De onderwijzers houden de individuele evolutie op het vlak van ICT-vaardigheden niet bij.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling kent haar tekorten op het vlak van BHV. Ze valt hiervoor terug op verplichte controles, gebruikt het advies van haar interne en externe dienst en ze houdt rekening met de inbreng van haar personeel en leerlingen. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De instelling hanteert een werkwijze waardoor ze op een systematische manier de vastgestelde tekorten beheerst. Beheersing blijkt uit acties waarmee ze tekorten voorkomt en wegwerkt. De vorderingen die de instelling kan aantonen, wijzen op een planmatige en systematische aanpak met resultaten die betekenisvol zijn.

De directe betrokkenen zijn geïnformeerd. Het personeel heeft de gelegenheid om tekorten te signaleren en te bespreken en ze worden gestimuleerd om zelf ook verantwoordelijkheid voor BVH op te nemen.

Tijdens de doorlichting merkt de onderwijsinspectie geen situaties die op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid wijzen op een onaanvaardbare leeromgeving. Ze stelde tijdens de doorlichting wel vast dat, ondanks de recente grondige renovatie, het sanitair niet volledig voldoet voor verschillende deelaspecten die onderworpen zijn aan de controle. De school beschikt slechts over één afzonderlijk toilet voor volwassenen. Er is geen aangepast toegankelijk toilet voor mannen/jongens en/of vrouwen/meisjes, of één uniseks toilet. Het sanitair wordt niet dagelijks gepoetst.

De instelling beschikt over een asbestinventaris maar deze is niet gedateerd en niet ondertekend door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer. De overdekte speelruimte op de speelplaats is te beperkt.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De school spoort tekorten op en pak deze aan. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is om de geformuleerde opmerkingen weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het beleidsteam heeft een eigen visie over de wijze waarop ze de deskundigheid van het leerkrachtenteam kan bevorderen. Het leerkrachtenteam heeft een inbreng in de aanpak en de principes van dat beleid. Het team verklaart zich akkoord met het beleid en met de verantwoording en de motivering ervan. De prioriteitenlijst per schooljaar bestaat uit meerdere onderwijskundige topics. Het verwachte einddoel is diffuus en weinig concreet. Het is niet altijd duidelijk of het doel ligt op een introductie of op integratie in de onderwijspraktijk. Het professionaliseringsbeleid vertrekt zelden vanuit een analyse van outputgegevens.

De prioriteitenkeuze is onder andere gebaseerd op een bevraging bij de leerkrachten. Ze is ook bepaald door onderwerpen die aangereikt zijn door de scholengemeenschap en de pedagogische begeleiding. Daarnaast zijn er eigen accenten van het beleidsteam. Het beleid werkt een kwaliteitscirkel uit waarin de verantwoording van de prioriteit is opgenomen. Het document somt de activiteiten op om het doel te bereiken. De evaluatiemethodieken zijn aan het begin van het proces vooropgesteld, maar zijn nogal vaag.

De relatie tussen de individuele nascholingen en de vooropgestelde schoolprioriteiten is niet altijd duidelijk.

Ondersteuning Het beleidsteam kiest ervoor om jaarlijks aan verschillende prioriteiten te werken. Deze onderwerpen komen tijdens meerdere opeenvolgende schooljaren aan bod. Het beleidsteam behandelt elk schooljaar een aspect van het item. Het daaropvolgende schooljaar herhaalt ze het onderwerp en voegt er een nieuw aspect aan toe. Het beleidsteam aanziet herhaling als een noodzakelijke methodiek om kans op slagen te krijgen.

De vormingen vinden plaats tijdens interne studiedagen en op personeelsvergaderingen. De goede verstandhouding en de collegialiteit in het team zorgen ervoor dat leerkrachten ook op informele wijze van elkaar leren.

De teamleden krijgen kans om externe nascholingen te volgen die aansluiten bij hun eigen behoeften en interesses. Ze kunnen de opgedane kennis en ervaringen overbrengen aan de collega's tijdens teamvergaderingen.

Het schoolteam sluit aan bij de initiatieven van de scholengemeenschap en doet vaak een beroep op de pedagogische begeleiding om hen te ondersteunen.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam gaat weinig na of de inspanningen leiden tot een kwaliteitsverhoging van het onderwijs. Ze maken daarvoor geen gebruik van aanwezige outputgegevens. De reflectie op de gevolgde nascholingen beperkt zich vooral tot vormelijke aspecten. Het beleidsteam onderzoekt niet systematisch of het gevoerde beleid een impact heeft op de onderwijspraktijk- en resultaten.
- Ontwikkeling** De meeste teamleden staan open voor vernieuwingen en tonen een positieve bereidheid om zich na te scholen.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Het schoolteam heeft geen formele richtinggevende visie op een brede en evenwichtige evaluatie van de kinderen. De tekst in het schoolwerkplan met als titel 'wijze van beoordelen' gaat meer over rapporteren dan over evalueren. Het team heeft moeite om beide kwaliteitsprocessen van elkaar te onderscheiden. Wel zijn er tussen de teamleden in beide afdelingen – eerdere informele - gelijkgerichte visies op het doel en de wijze van evalueren. Ze gaan over de evaluatie van elk leergebied en over de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Het hoofddoel van de evaluatiepraktijk is verschillend tussen de niveaus. De kleuteronderwijzers verantwoorden hun keuzes vooral vanuit de idee om zorginitiatieven te kunnen uitvoeren. De onderwijzers in de lagere afdeling motiveren hun evaluatiepraktijk vooral in functie van de rapportering naar de ouders. De evaluatiegegevens hebben er minder impact op de bijsturing van het onderwijsaanbod.

Het schoolteam vertrekt zelden vanuit de visie op evalueren die voor elk leergebied in de leerplannen is opgenomen. Toch zijn er een aantal initiatieven om meer tegemoet te komen aan breed evalueren. Dat blijkt onder andere uit de evaluatiemethodiek van muzische vorming en van sommige leergebiedoverschrijdende eindtermen.

De directeur wil dat de evaluatie-items in de semesterproeven een relatie hebben met de leerplandoelen in de lagere afdeling.

- Ondersteuning** De evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling krijgt vorm en inhoud door veelvuldige observaties bij activiteiten, door screenings in functie van het kindvolgsysteem, door genormeerde taalvaardigheidstests en een schoolrijpheidstest bij de oudste kleuters. Deze gegevens vormen de basis om sommige kleuters doelgericht in hun ontwikkelingsproces te ondersteunen.

In de lagere afdeling gebruiken de klasleerkrachten voor sommige leergebieden de toetsen van de onderwijsleerpakketten. Soms stellen ze ook zelf toetsen samen of passen methodetoetsen aan. Er is een positieve evolutie om voor moeilijker meetbare evaluaties criteria op te stellen voor de beoordeling of alternatieve methodieken toe te passen. Dat is onder andere zo voor het

spreekonderwijs en voor muzische vorming

De directeur maakt voor de semesterproeven in de lagere afdelingen zelf de schriftelijke toetsen op voor de leergebieden Nederlands en wiskunde. Zij doet dit om tegemoet te komen aan de beleidsvisie om meer leerplangericht te evalueren. De onderwijzers hebben wel weinig zicht op de specifieke leerplandoelen die in deze toetsen worden geëvalueerd.

Het team laat zich voor de schoolontwikkeling te weinig ondersteunen door de resultaten op valide, betrouwbare, genormeerde externe testen en toetsen. De open schoolcultuur ondersteunt de vlotte uitwisseling van evaluatiegegevens.

- Doeltreffendheid** Op schoolniveau stellen de leerkrachten de evaluatiepraktijk eerder beperkt in vraag. Zij hebben nog maar weinig zicht op de sterktes en zwaktes van hun eigen evaluatiepraktijk. Het evaluatiebeleid vertaalt zich nog te weinig in een doeltreffend proces om de onderwijskwaliteit op schoolniveau systematisch te evalueren en bij te sturen voor alle leergebieden en de leergebiedoverschrijdende thema's.
- Ontwikkeling** Het schoolteam staat voor sommige leergebieden en andere onderwijskundige aspecten nog aan het begin van een ontwikkelingsproces om de evaluatiepraktijk af te stemmen op de maatschappelijke verwachtingen die in de ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplannen vervat zitten.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur voert een participatief beleid. Dat betekent dat zij het leerkrachtenteam zoveel als mogelijk raadpleegt. De directeur besteedt veel tijd aan organisatorische en managementtaken. Zij heeft veel aandacht voor het scheppen van goede werkcondities. Ze voelt zich sterk betrokken op het welbevinden van de leerlingen en leerkrachten. De schoolontwikkeling gaat haar sterk ter harte.

De onderwijskundige aspecten in het beleid worden vooral aangebracht door het team en door items uit de actualiteit of door de scholengemeenschap. De teamleden krijgen verantwoordelijkheid en een zekere autonomie in de onderwijskundige aanpak van hun klaspraktijk. Door de beperktheid van het lestijdenpakket is het noodzakelijk dat de leerkrachten de nodige flexibiliteit aan de dag leggen om de klasgroepen samen te stellen. De directeur waardeert die bereidheid.

Er zijn in deze kleine school weinig ondersteunende werkgroepen. De directeur wil de leerkrachten niet al te veel belasten met taken op schoolniveau zodat zij zich vooral kunnen focussen op de klaspraktijk. Toch hebben de leerkrachten het gevoel dat ze voldoende mee richting geven aan het schoolbeleid.

De directeur rekent erop dat de leerkrachten afspraken nakomen. Zij komt regelmatig met flitsbezoeken in de klassen. Alle leerkrachten waarderen de openheid van het beleid en bespreken regelmatig didactische problemen met de directeur. Ze kunnen bij haar terecht om persoonlijke of onderwijskundige problemen te bespreken, waarna ze gezamenlijk een oplossing zoeken.

Visieontwikkeling Het team herwerkt het pedagogisch project op basis van voorstellen van de onderwijkskoepel. Alle teamleden vertonen de bereidheid om de basisprincipes daarvan te realiseren. De visie op onderwijs en opvoeding van de teamleden vertoont voldoende gelijkgerichtheid om het pedagogisch project waar te maken. De integratie en toepassing van de basisideeën in de didactische aanpak verschilt van leerkracht tot leerkracht. De directeur begeleidt hen daarin en respecteert de individuele verschillen tussen de leerkrachten.

Besluitvorming De overlegorganen ondersteunen de schoolwerking. Beslissingen komen tot stand na voldoende samenspraak. De informatiedoorstroming verloopt vlot en gestructureerd.

Kwaliteitszorg De teamleden vullen tweemaal per schooljaar een enquête in over de schoolwerking. Het schoolteam neemt in overleg besluiten uit deze bevraging en stuurt bepaalde initiatieven bij.

De voorstellen van de leerlingenraad hebben een invloed op het schoolbeleid. De analyse van een recente enquête bij de leerlingen over hun welbevinden is besproken in het team. De daaruit volgende acties op schoolniveau zijn gering.

Het schoolteam analyseert de aanwezige outputgegevens van valide en betrouwbare testen en toetsen niet. De gegevensverzameling over meerdere schooljaren gespreid, geven nochtans relevante en duidelijke signalen. Deze gegevens hebben te weinig invloed op de prioriteitenplanning en de schoolontwikkeling.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert eerder op intuïtieve wijze de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De leerkrachten hanteren vaak in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. De leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden in de mate van het mogelijke rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakke leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op een oppervlakkige analyse van data. Het heeft een onvolledig beeld van de noden van alle leerlingen.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een veeleer beperkte visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties niet vanuit operationele doelen.

De schoolorganisatie zorgt er enigszins voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. Er is aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerkrachten voorzien in beide afdelingen voor een evenwichtig onderwijsleeraanbod van het leergebied Nederlands.
- De leerkrachten bieden in beide afdelingen een brede vorming aan met een bijzondere aandacht voor de ontwikkelingsdoelen en eindtermen uit de domeinen mens.
- De leerkrachten nemen in beide afdelingen waardevolle initiatieven om de leescultuur te bevorderen.
- De leerkrachten ondernemen in beide afdelingen diverse initiatieven om de communicatie met de ouders te verzorgen.
- De leerkrachten nemen in beide afdelingen hun verantwoordelijkheid in de basiszorg ernstig op.
- De organisatie van het welzijnsbeleid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam herhaalt jaarlijks binnen haar deskundigheidsbevordering sommige prioriteiten om zo de implementatie ervan te versterken.
- Het beleid doet inspanningen om de leerplandoelengerichtheid van de evaluaties te bewaken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur voert een empathisch beleid om het welbevinden van leerkrachten en leerlingen te verhogen.
- De directeur betreft de teamleden in de beleidsbeslissingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen inhoudelijke afspraken maken om de woordenschatontwikkeling te versterken.
- De kleuteronderwijzers kunnen in de combinatieklassen de doelenselectie meer aansluiten bij de verschillen in ontwikkelingsniveau van de kleuters.
- De kleuteronderwijzers kunnen meer criteria afspreken voor de beoordelingen in het kleutervolgsysteem.
- De leerkrachten kunnen in beide afdelingen meer inspanningen leveren om de werkelijkheidsgerichtheid van het onderwijs te verhogen.
- De leerkrachten kunnen in beide afdelingen de hulpverlening op lange termijn planmatiger uittekenen en uitvoeren.
- De onderwijzers kunnen in de lagere afdeling meer initiatieven nemen om het actief leren te bevorderen en de kinderen meer probleemstellend en experimenterend onderwijs aan te bieden.
- De school kan bij verdere renovatiewerken voorzien in een aangepast toegankelijk toilet voor mannen/jongens en vrouwen/meisjes, of één uniseks toilet en in voldoende overdekte speelruimte voor de leerlingen. De school kan het welzijnsbeleid nog versterken door de andere gesignaleerde opmerkingen aan te pakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan binnen haar deskundigheidsbevordering het doel van de prioriteiten concreter bepalen.
- Het team kan vooral voor de lagere afdeling het doel van de evaluatiepraktijk verruimen zodat die ook een impact heeft op het zorgbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan de resultaten van valide en betrouwbare testen en toetsen meer en diepgaander analyseren. Ze kan het onderwijs meer bijsturen op basis van de studie van de relevante en duidelijke outputsignalen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De lagere afdeling moet alle ICT-eindtermen in voldoende mate, geïntegreerd en in gradatie nastreven.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor ICT.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **02-02-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hendrik D'HULSTER de inspecteur-verslaggever	Kathy BOUDRY de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	